04/02/2019

Γιατί βάζουμε λάδι στο καντήλι – Τι συμβολίζει

/ Γνώμες

Η λέξη καντήλι προέρχεται από τη λατινική candela=κερί. Στη χριστιανική Εκκλησία το Καντήλι τοποθετείται μπροστά στις άγιες εικόνες. Αυτό που τοποθετείται μπροστά στον Εσταυρωμένο, μέσα στο Ιερό Βήμα, διατηρείται πάντοτε αναμμένο και γι" αυτό λέγεται «ακοίμητο» Καντήλι.

Ένα Καντήλι τοποθετείται επίσης στο εικονοστάσι του σπιτιού και ανάβεται κάθε μέρα, σύμφωνα με την ορθόδοξη παράδοση. Μια συνήθεια που διατηρεί τον βαθύ χριστιανικό συμβολισμό της με το Φώς του Χριστού που φωτίζει κάθε άνθρωπο, που θερμαίνει την ελπίδα και που παρηγορεί και συντροφεύει στις ατέλειωτες ώρες της μοναξιάς.

Το άναμμα του καντηλιού ενέχει τον συμβολισμό ότι προσφέρεται ως θυσία σεβασμού και τιμής προς τον Θεό και τους Αγίους του. Συμβολίζει επίσης, το φώς του Χριστού που φωτίζει κάθε άνθρωπο, καθώς επίσης συμβολίζει και το γνωστό παράγγελμα του Κυρίου μας ότι πρέπει να είμαστε, οι χριστιανοί, τα φώτα του κόσμου. Το έλαιον, το λάδι δηλ. που καίει στα καντήλια μας, "τον του Θεού υπεμφαίνει έλαιον" γράφει ο Άγ. Συμεών Θεσσαλονίκης, το έλεος του Θεού που φανερώθηκε όταν η περιστερά του Νώε επέστρεψε στην Κιβωτό για να σημάνει την παύση του κατακλυσμού, έχοντας στο ράμφος της κλάδο ελαίας, ή όταν ο Ιησούς, καθώς επροσηύχετο εκτενώς, επότιζε με τους θρόμβους του ιδρώτος του την ελιά, κάτω από τα κλαδιά της οποίας γονάτισε την μαρτυρική εκείνη νύχτα, στο Όρος των Ελαιών. Βέβαια, όλοι ξέρουμε πως απείρως ανώτερος του υλικού

φωτισμού είναι ο εσωτερικός, αγιοπνευματικός φωτισμός. Έγραφε λοιπόν ο Θεοφόρος Πατήρ Γρηγόριος ο Ναζιανζηνός: “Φωτίσωμεν... γλώσσαν” και συμπληρώνει ο σχολιαστής του: Επετεύχθη τούτο;

Το λάδι συμβολίζει το άπειρο έλεος του Θεού, αλλά και τα κανδήλια συμβολίζουν την Εκκλησία που είναι μεταδοτική Θείου ελέους και φωτιστική. Συμβολίζουν βέβαια τους ίδιους τους αγίους που το Φώς τους έλαμψε, κατά το λόγο του Κυρίου, «έμπροσθεν των ανθρώπων, όπως ίδωσι τα καλά έργα και δοξάσωσι τον Πατέρα τον εν τοίς ουρανοίς».

Υπάρχουν πολλοί λόγοι για τους οποίους πρέπει οι Ορθόδοξοι να ανάβουμε το καντήλι όπως για παράδειγμα για να μάς θυμίζει την ανάγκη για προσευχή,για να φωτίζει το χώρο και να διώκει το σκότος όπου επικρατούν οι δυνάμεις του κακού,για να μάς θυμίζει ότι ο Χριστός είναι το μόνο αληθινό Φώς και η πίστη σε Αυτόν είναι Φώς,για να μάς θυμίζει ότι η ζωή μας πρέπει να είναι φωτεινή,για να μάς θυμίζει ότι όπως το καντήλι απαιτεί το δικό μας χέρι για να ανάψει έτσι και η ψυχή απαιτεί το χέρι του Θεού, τη Χάρη Του δηλαδή,για να μάς θυμίζει ότι πρέπει το θέλημά μας να καεί και να θυσιαστεί για την αγάπη προς το Θεό κ.ά.

Εννοείται, βέβαια, ότι το λάδι των καντηλιών πρέπει να είναι ελαιόλαδο και μάλιστα όσο το δυνατόν καλύτερης ποιότητος. Άλλωστε ο Κύριος προσευχήθηκε στον κήπο των Ελαιών και ο ναός με τα κανδήλια μετατρέπεται σε νέο κήπο και ελέους (λαδιού) και Ελέους Θεϊκού Το λάδι τους μας θυμίζει την ευσπλαχνία του Θεού και το φως τους στη ζωή μας, που πρέπει να είναι φωτεινή και άγια. Η φωτοχυσία του ναού συμβολίζει το θείο φως της παρουσίας του Θεού που φωτίζει τις καρδιές όχι μόνο των νεοφώτιστων αλλά και όλων των χριστιανών. Ο Κύριος φανέρωσε αυτή τη μεγάλη αλήθεια για τον εαυτό Του με τα ακόλουθα λόγια: «Εγώ ειμι το φως του κόσμου» (Ιωάν.8/η: 12).

Είναι φως όχι μόνο λόγω της φωτεινής διδασκαλίας Του, αλλά κυρίως λόγω της φωτεινής παρουσίας Του. Αυτό επιβεβαιώνεται κυρίως από τη θαυμαστή Μεταμόρφωσή Του, όπου «έλαμψε το πρόσωπον αυτού ως ο ήλιος, τα δε ιμάτια αυτού εγένετο λευκά ως το φως» (Ματθ.17/ιζ: 2).

Στο Σύμβολο της Πίστεως ο Υιός του Θεού παρουσιάζεται ως «φως εκ φωτός». Στην ακολουθία του Εσπερινού επίσης ο υμνογράφος παρουσιάζει τον Κύριο ως «φως ιλαρόν».